

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 30 lipca 2024 r.

WP-I.4131.147.2024

Wójt Gminy Wieliszew

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721),

stwierdzam nieważność

Zarządzenia Nr 49/A/2024 Wójta Gminy Wieliszew z dnia 7 maja 2024 r. w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieliszewie.

Uzasadnienie

W dniu 7 maja 2024 r. Wójt Gminy Wieliszew Zarządzeniem Nr 49/A/2024 powierzył Pani Krystynie Kindze Marszał - Jankowskiej pełnienie obowiązków Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieliszewie. W dniu 5 lipca br. Wojewoda Mazowiecki zwrócił się do Wójta Gminy Wieliszew o złożenie wyjaśnień oraz przedstawienie dokumentów na okoliczność spełnienia przez wzmiankowaną osobę wymagań formalnych, określonych przez ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.), dla osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Stosownie do art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Poproszono także o informacje, czy kandydatka była pracownikiem samorządowym w czasie powierzenia funkcji kierowniczej w Gminie Wieliszew.

W piśmie z dnia 10 lipca 2024 r. znak: KAD.1713.01.2024 Wójt Gminy Wieliszew wyjaśnił, że *„Pani Krystyna Kinga Marszał – Jankowska w czasie powierzenia obowiązków Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieliszewie zatrudniona była w charakterze pracownika samorządowego na stanowisku Głównego specjalisty - została zatrudniona w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wieliszewie w związku z przeniesieniem z dniem 7 maja 2024 roku z Urzędu Miejskiego w Płońsku w trybie art. 22 ustawy o pracownikach samorządowych.”*.

W świetle przepisu § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 2012 r. w sprawie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1081), dowodem uzyskania tej specjalizacji jest dyplom. Wobec nieprzesłania organowi nadzoru dyplomu ukończenia w/w specjalizacji względnie jego notarialnie poświadczonego odpisu oraz braku potwierdzenia, za pomocą odpowiednich dokumentów, trzyletniego stażu zatrudnienia w pomocy społecznej, przyjąć należy, że powierzenia dokonano z rażącym naruszeniem art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Na tę ocenę nie może mieć wpływu podnoszone przez Wójta Gminy Wieliszew uczestnictwo w zajęciach specjalizacyjnych oraz przedłożone na tę okoliczność zaświadczenie z Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Bydgoszczy. Powierzenie musi bowiem zadośćuczynić kryteriom ustawowym.

Przepis art. 21 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530, z późn. zm.) wyraźnie wskazuje na możliwość powierzenia pracy zgodnej z kwalifikacjami. W konsekwencji, osoba, której powierza się pracę musi posiadać kwalifikacje do jej wykonywania. W przypadku powierzenia stanowiska kierowniczego wymagania kwalifikacyjne mogą wynikać z przepisów odrębnych. Powierzenie stanowiska kierownika ośrodka pomocy społecznej łączy się zatem ze spełnieniem wymogów określonych w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Przepis ten stanowi o posiadaniu specjalizacji przez osobę kierującą jednostką organizacyjną pomocy społecznej, a nie o uczęszczaniu na zajęcia w ramach programu specjalizacji.

Ponadto, normatywne pojęcie „staż pracy w pomocy społecznej” powinno być interpretowane jako świadczenie pracy na stanowiskach, w podmiotach związanych z bezpośrednim wykonywaniem zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej, a nie sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem zadań przez jednostkę samorządu terytorialnego, związanych z pomocą społeczną. Pod pojęciem „staż pracy w pomocy społecznej” należy więc rozumieć okres zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, których katalog zawarto w art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej (wyrok WSA w Kielcach z dnia 12 kwietnia 2017 r. sygn. akt II SA/Ke 127/17 utrzymany w mocy wyrokiem NSA z dnia

23 stycznia 2018 r. sygn. akt I OSK 1824/17). W judykaturze podnosi się, że „doświadczenia” w rozumieniu art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej nie należy ograniczać tylko i wyłącznie do aktywności zawodowej w ramach jednostek organizacyjnych pomocy społecznej określonych w art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej, ponieważ ustawodawca nie odwołał się do zawartej tam definicji. Ustawowa definicja pomocy społecznej ma charakter przedmiotowy, odwołuje się bowiem do rodzaju i celu aktywności państwa, tj. umożliwienia osobom i rodzinom przewyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej). Istotą pojęcia pomocy społecznej jest interwencja przy łącznym spełnieniu dwóch przesłanek: wystąpienia trudnej sytuacji życiowej i niemożliwości jej samodzielnego przewyciężenia. Ocena stażu pracy musi być więc racjonalna i winna być dokonywana przez pryzmat realnie wypełnianych zadań stojących przed pomocą społeczną.

Z pisma z dnia 10 lipca 2024 r. wynika zaś brak dotychczasowej aktywności zawodowej osoby, której powierzono stanowisko, w ramach instytucji wymienionej w katalogu art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej. Aktywność zawodowa w ramach pracy w Urzędzie Miejskim w Płońsku na stanowisku młodszego referenta w Wydziale Polityki Społecznej, młodszego referenta ds. społecznych i organizacji oświaty, czy na stanowisku Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej, może świadczyć jedynie o wykonywaniu ewentualnych czynności nadzorczych nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej a nie pracy w pomocy społecznej. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Płońsku w brzmieniu wynikającym z kolejnych zarządzeń Burmistrza Miasta Płońsk do zakresu działania Wydziału Polityki Społecznej należało koordynowanie spraw związanych z utrzymaniem bazy materialno-technicznej MOPS w Płońsku, nadzorowanie funkcjonowania MOPS, czy współpraca z MOPS w Płońsku w zakresie pomocy finansowej. Doświadczenie kandydatki nie było świadczeniem pracy bezpośrednio w podmiocie publicznym związanym z wykonywaniem pracy i zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej, a także nie obejmowało bezpośredniej aktywności w zakresie przedmiotowym, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Mogło co najwyżej ograniczać się do współpracy lub sprawowania nadzoru nad wykonywaniem zadań pomocy społecznej przez wyodrębnioną jednostkę budżetową.

Omawiane powierzenie nie spełnia również kolejnego kryterium, mianowicie trzymiesięcznego okresu jego trwania. Przedmiotowym zarządzeniem dokonano bowiem powierzenia pełnienia obowiązków na stanowisku kierowniczym do czasu przeprowadzenia i rozstrzygnięcia konkursu na to stanowisko. Powierzenie ma charakter okresowy, jednak

pozostaje ono w sprzeczności z postanowieniem art. 21 ustawy o pracownikach samorządowych. Stosownie do art. 21 ustawy o pracownikach samorządowych, jeżeli wymagają tego potrzeby jednostki, pracownikowi samorządowemu można powierzyć, na okres do 3 miesięcy w roku kalendarzowym, wykonywanie innej pracy niż określona w umowie o pracę, zgodnej z jego kwalifikacjami. Przepis uzależnia więc dopuszczalność jednostronnej zmiany przez pracodawcę warunków umowy o pracę od zachowania przesłanki powierzenia innej rodzajowo pracy niż ta, którą określono w umowie o pracę, na okres nieprzekraczający trzech miesięcy w roku kalendarzowym.

W świetle ustalonego stanu faktycznego Zarządzenie Nr 49/A/2024 Wójta Gminy Wieliszew z dnia 7 maja 2024 roku zostało wydane z rażącym naruszeniem art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej i art. 21 ustawy o pracownikach samorządowych. W tym zakresie przedmiotowy akt kierownictwa wewnętrznego narusza zasadę legalizmu, wynikającą z art. 7 Konstytucji RP.

Wziąwszy wszystkie powyższe okoliczności pod uwagę, organ nadzoru stwierdza nieważność Zarządzenia Nr 49/A/2024 Wójta Gminy Wieliszew z dnia 7 maja 2024 r. w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieliszewie, co na mocy art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym skutkuje wstrzymaniem jego wykonania z dniem doręczenia rozstrzygnięcia.

Gminie, w świetle art. 98 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/